

Avonturen met een vleugellamme merel

Door E. M. Mulder-Eenjes

Sinds half maart had ik iedere morgen de *merelvrouw* met nestmateriaal zien vliegen. In de avond van 19 maart zagen we haar echter met hangende vleugels als dol in het rond tollen onder de struiken en op het grasveld. Opeens bleef ze voor dood op haar rug liggen. Mijn man wilde haar oppakken, maar toen scharrelde ze nog weg en de hele volgende dag zagen we haar niet.

Bij de burens vernam ik, dat zij de vorige ochtend tegen een openstaande glazen deur was gevlogen en bewusteloos neergevallen. 's Avonds en de volgende ochtend zat ze echter — bijna bewegingloos — op de voerplaats onder de heg en daar hebben we haar voortdurend van water en krachtvoer voorzien.

Langzamerhand begon ze in het blad te pikken en te lopen, steeds vlugger. Na een week rende ze weer achter de *huismussen* aan. Ze kon nu ook, hoewel moeilijk, op het hek vliegen, met wat hangende linkervleugel.

Het mannetje had al die tijd, naar ons gevoel wat lusteloos, op haar zitten wachten. Ik zag hem nu op het nestkastje tegen de muur neerstrijken en daar ronddraaien, alsof hij een nestplaats zocht. We gingen 27 maart op reis en 31 maart zag ik, op twee meter afstand van het keukenraam in de hulstboom, een groot merelnest. Het wijfje hipte van de verhoogde keukenstoep op een latje, dan op een 1 m hogere tak en zo naar het nest, dat bijna 3 m hoog lag. Op 5 april verzamelde ze nog steeds rotte bladeren en aardbeiloten, terwijl de man de *huismussen* uit de boom joeg en alle *kool-* en *pimpelmezen* uit de tuin hield.

Dat laatste vonden we wel vervelend. De *koolmezen* mochten zelfs geen pinda's meer aan de keukendeur komen halen. Zelfs tegen de ruggen van de *wilde eenden*, die we in het voorjaar in alle Naardense tuinen met vijvers aantreffen, dreigde hij. Maar als de woerd even naar hem keek, ging hij er vandoor en bleef op de garage zitten kijken.

Op 27 april zag ik beide *merels* wormen naar het nest brengen: er waren jongen. Tot 's avonds laat waren ze bezig.

De volgende morgen stond voor het eerst weer onze „eigen” makke *merel*, die verderop woont, op de stoep te bedelen. Ik bood hem een paar stukjes pinda, maar hij trok liever een worm uit het gras, die hij op z'n gemak in stukjes hakte. Het verbaasde me, dat hij niet werd verjaagd en nu bleek, dat het merelnest leeg was.

Pas 's middags zag ik de oude *merels* weer. Blijkbaar had een rondzwerfende kat 's morgens, toen beide ouders om voer waren, de jongen geroofd. Donderdagmorgen 30 april om 7 uur waren de *merels* bezig op het mezekastje tegen de muur een nest te bouwen. Dor blad, stukjes graszode, die losgeschoffeld waren, halmen en cellofaan lagen op, maar vooral onder het

kastje. Als de *merelvrouw* haar bouwsel verliet, schroffelde ze telkens een deel van het nestmateriaal weg. Tot acht uur zagen we haar aanhoudend bezig. Maar toen we om 9 uur keken, lag er niets op.

Blijkbaar was de vogels het onuitvoerbaar van hun nestplannen duidelijk geworden. We zagen haar die dag niet meer bouwen. We dachten, dat ze wel een andere plaats zouden kiezen, maar de volgende ochtend om 7 uur begon het opnieuw. De man ging weer op het kastje zitten, blijkbaar met het onredelijke verzoek aan zijn vrouw om daar toch maar te bouwen. Het was zielig, want slechts met veel inspanning en heen en weer proberen gelukte het haar om met haar stijve vleugel omhoog te komen. Om 11 uur, na vier uur onafgebroken werken, was er geen zichtbare vordering. Alle materiaal lag op de grond. Om half drie kwam mijn man thuis en die maakte van fijn gaas een opstaand randje om het dak. Het duurde wel een uur, voor de *merelvrouw* zich weer bij het nest waagde. Maar nu ging het verder voortreffelijk. Ze leek er zelf schik in te krijgen. Telkens bleef ze even zitten om het nest te vormen. Tot donker werkte ze door en ook de hele zaterdag.

Zondagmorgen 3 mei: rukwinden en gietregen. Eens zag ik de *merel* tegen de stam van de hulstboom, van waaruit ze naar het nest placht te starten, aan vliegen. Ze bleef een poosje met haar vrachtje onder de boom zitten en probeerde het opnieuw. Ze moest steeds tegen de wind in naar het nest dat in een hoek, beschut tegen regen en wind, maar hoog aan de muur hing.

Om 10 uur kwam ze met een extra zware vracht. Ze was doornat. Het verminkte bot van haar linkervleugel was duidelijk zichtbaar. Ze vloog via de hulstboom naar het nest, maar op nog 2 m afstand viel ze neer en bleef roerloos, met gespreide vleugels liggen. Eindelijk kwam ze overeind, de zware vracht nog in haar snavel en wankelde daarmee de tuin uit.

We verloren haar een tijdlang uit het oog, hoewel de man nog een keer naar het nest kwam. Maar 's middags was ze opnieuw aan het sjouwen met gras en twijgjes. Nu echter naar een laag hulstboompje, waar weinig houvast was en het was aangrijpend, hoe ze met haar wrakke lichaam weer probeerde een nest te bouwen. Maandagmorgen was ze opeens weer aan het werk op het kastje. Het nest was al snel gevorderd en woensdagmorgen 6 mei legde ze haar eerste ei.

Nu kreeg ze het wat rustiger, hoewel ze nog wel wat aan de bekleding werkte. Ook de man kwam wel eens naar het nest, doch dan kwam ze onmiddellijk achter hem aan en verjoeg hem. Hij sliep in de hulst onder het nest.

Zaterdagmorgen 16 mei zag ik de *merelman* drie keer zijn snavel diep in de keel van het sperrende wijfje op het nest steken, alsof hij jongen voerde. Een oefening? Soms tok-tokte hij tegen de eieren, als de vrouw er niet was. Zondag 24 mei waren de jongen uit het ei en zondag 7 juni zijn ze 's ochtends vroeg uitgevlogen. Na enige dagen brachten de *merels* hun vier kinderen mee naar de keukendeur. Het waren net makke kippen. Eén ervan is op een morgen door een twee lanen verder wonende kat gepakt en later aan de shock overleden. Eén is spoorloos verdwenen en nadat ze zelfstandig waren geworden, werden de twee overblijvende verjaagd. Toch trotseerde één van hen nog zijn ouders om bij de keukendeur te komen bedelen. Hij was veel sneller in het oppikken van nootjes dan zijn vader

en joeg ook achter een *vink* aan. De moeder was, ondanks haar handicap, doordat ze vlak voor mijn voeten durfde komen, de mussen vaak te vlug af. Mijn man had het nest inmiddels verwijderd. Het zal vol larven. Zondag 14 juni begon het *merelwifje* een nieuw nest te bouwen op dezelfde plaats, tussen het voeren der jongen door. Na een week was het klaar. Er werden vier eieren gelegd, die 5 juli uitkwamen.

De *merelvrouw* gunde zich steeds maar even tijd om zich, tegen een steen of grasrandje liggend, te zonnen of een bad te nemen. Dit laatste niet in onze vijver, maar in een diepe schaal. Eens liet een jong zich voeren, terwijl het in de schaal zat. Het ging dan telkens even overeind staan.

Aan het eind van elke voerperiode zagen we het *wifje* vermoeider worden. Toen er weer regen en storm kwam, kon ze niet omhoog vliegen naar het nest. De man heeft toen de hele verdere middag en avond alleen gevoerd en het *wifje* heeft, toen het haar tenslotte toch nog gelukte in het nest te komen, dit die avond niet meer verlaten.

Ook dit broed is uitgevlogen, maar wij konden het door afwezigheid niet volgen. We hebben ons niettemin zeer verheugd over het succes van deze volhardende vogels, die aanvankelijk volkomen schuw waren, maar zich tenslotte zo aan ons hadden gewend, dat ze eigenlijk wel eens lastig werden.

- *Het adres van de schrijfster luidt: E. M. Mulder-Eenjes, Pr. Fred. Hendriklaan 6, Naarden.*